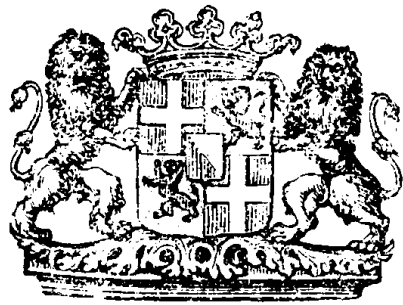

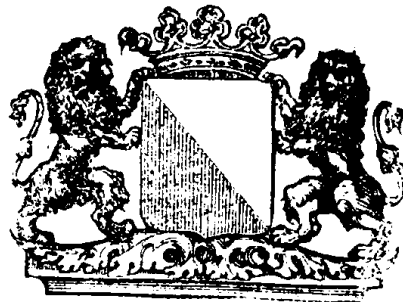
DONDERDAG

24 MEI.

UTRECHTSCH E

PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Donderdag 24 Mei.

Herhaaldelijk is het betoogd, dat de mededeelingen met Napels ontvangen weinig geloof verdienen; met die uit Rome is het niet beter gesteld, en even als de nederlaag van de Sicilianen bij Calata Fimi blijft ook van de zegepraal der Romeinen op de grenzen behaald weinig over; men vermoedt zelfs, dat de geheele overwinning der Rom. troepen zich zal bepalen bij de ontmoeting van twee afdeelingen van het zelfde leger, die elkaar een gevoelig verlies hebben doen ondergaan. Intusschen schijnen de Insurgenten, die in 't Romeins gebied zijn gevallen, weder op Toskaanschen grond de wijk te hebben genomen, en daar te zijn gearresteerd. Om verdere invallen te voorkomen is het Rom. leger thans langs de grenzen geschaard van Civita Vecchia tot Ancona, 't geen *Lamorieiere* gerust kan doen, omdat gen. *Goffon* hem de handhaving der rust in Rome heeft gewaarborgd, terwijl aan de zuidelijke grenzen de Napelsche troepen alle belangrijke stellingen hebben ingenomen, gelijk ook in Kalabrië. Daardoor hoopt de Napelsche regering elke uitbreiding van den opstand op het vasteland te voorkomen, en werkelijk schijnt dit haar te gelukken.

Dit zij haar troost, want van Sicilië blijven de tijdingen min gunstig voor koning Frans. De bemagtiging van Palermo door *Garibaldi* is nog slechts een gerucht; maar dat de opstand bijna meester is van 't geheele eiland wordt bijna algemeen aangenomen; en dat dan ook Palermo en Messina niet lang weerstand zullen kunnen bieden, houdt men voor zeker. Men rekent zelfs te Napels weinig meer op het bedwingen van den opstand op Sicilië; dit blijkt uit de zending van gen. *Lanza* en *Filangieri*, even als uit de gedane beloften, en ten slotte uit de vraag om hulp aan Spanje, die werkelijk schijnt te zijn gedaan, maar door het hof van Madrid moet zijn afgeslagen.

Dat *Garibaldi* alles op Sicilië naar zijn gewonen takt regelt, is te begrijpen; aan die eerst te nemen maatregelen schrijven eenigen het toe, dat hij in den aanvang niets van zich persoonlijk liet hooren. Thans gaat alles op Sicilië met groote orde. De gelden zullen ook nog niet spoedig ontbreken, want Italië acht het eene nationale zaak, zoodat de gemeentebesturen van Milaan, Como en Lodi gelden voor *Garibaldi* stemmen. Die zaak zal de betrekking tusschen Turijn en Napels nog meer bemoeijelijken. Thans vraagt men, wat er van Sicilië zal worden, als het zich heeft vrijgevochten, en of een oorlog tusschen Sardinië en Napels er niet noodzakelijk op moet volgen. Voorloopig is dit te haastig verdeelen van den buit; liever wachte men eerst af, hoe de jagt eindigt.

De protesten der Porte tegen de voorstellen van Rusland, in zake de mishandelingen die de Christenen in Turkije te verduren hebben, wekken eenige verwondering; velen zien er de hand van Engeland in. Maar we betoogden 't reeds, dat, wat men ook van het regt der Porte moge zeggen, om alle binnenlandsche aangelegenheden even goed als Rusland of Frankrijk zelf te mogen beslechten, en dus de ontevredenheid der Christenen naar eigen goeddunken te beteugelen, 't niet te denken is, dat Europa de Christenen aan zich zelve zal overlaten, en dat het in deze 't bij vertoogen alleen zal laten, wanneer de Christenen met de Turken bepaald handgemeen worden. Dat verwacht men stellig in Bosnië, Servië en Montenegro. Men moet dus denken, dat Engeland de zaken hier niet zal willen embrouilleren, en dat ook lord *Palmerston* ten slotte zal medewerken, om op vredelievende wijze de zaken in het Oosten tot regeling te brengen, zonder dat nog dadelijk tot de verdeling van de erfenis van den zieken man wordt overgegaan.

Nadat de Pruiss. regent de Pruiss. kamers heeft gesloten met eene redevoering, die weinig bevat, dan eenige schoone woorden over de eenheid der Deutsche stammen, ook bij verschil van meening omtrent veel, is hij naar Trier gegaan, om er de spoorweginrichting bij te wonen. Geruchten van Deensche aanhechtingsplannen verdienen geen aandacht. Meer de veranderde meening van het hof van Weenen, dat echter nog geen voldoende vertrouwen bezit, in 't geen het toezegt, om de benoemde leden van den Rijksraad tot aanneming hunner betrekking te brengen.

Er is een berigt, dat de Britten Chusan hebben

bezet. Alles doet in de laatste dagen vermoeden, dat de Chinesche oorlog niet zoo gemakkelijk zal afloopen als men gehoopt had.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Madrid, Maandag. Men gelooft niet, meent de *Correspondencia*, dat de koepens-bewijzen, waarvoor het Engelsche komitee zich in de bres stelt, zullen erkend worden.

Napels, Dingsdag. De geruchten aangaande den voorspoed der wapenen van *Garibaldi's* benden worden bevestigd. Verder geen nieuws.

Berlijn, Dingsdag avond. De konferentie over de Oostenrijksche kwestie voor welke bijeenkomst Pruisen, Oostenrijk en Engeland weinig sympathie aan den dag leggen, is nog zeer onzeker. — De Deensche nota betreffende Sleeswijk, waarin de bevoegdheid van Duitschland in deze zaak betwist wordt, is te Berlijn ontvangen.

Parijs, Dingsdag. Volgens de *Opinion Nationale* is het berigt, dat *Bixio* op Sicilië gedood is, onjuist. Verder zegt dit blad, dat er sprake is een deel der Fransche scheepsmagt naar de Adriatische zee te zenden.

Rome, Woensdag. Volgens officiële tijdingen uit Napels van den 22, is het 9. bataillon jagers den 21. door de insurgenten aangevallen en verstrooid. 128 man der kon. troepen waren gedood. De revolutie maakte overigens geene vorderingen.

Turijn, Woensdag. Kardinaal *Corsi* is bij den groot-zegelbewaarder ten gehoor ontvangen. De senator *Pollone* is naar Parijs gezonden, om de openbare schuld te regelen, in verband met het traktaat van 24 Maart. — De vrijwilligers van *Zambiauchi*, die op Toskaansch grondgebied een wijkplaats hadden gezocht, zijn in hechtenis genomen, en zullen op last der regering openlijk terecht staan. Het Sardijnische eskader is in de Sardijnische wateren bijeengetrokken.

Genua, Woensdag. Volgens de *Movimento* is *Garibaldi* aan het hoofd van 9000 man infanterie en een eskadron kavallerie Palermo binnengerukt. De Napelsche troepen hebben de wapens nedergelegd. Er heerscht te Palermo een buitengewone geestdrift.

Weenen, Woensdag. Graaf *Thun* is van Petersburg teruggekeerd. — De keizer zal bij de opening van den rijksraad geen rede uitspreken. — De pauselijke troepen zullen naar de grenzen vertrekken.

Berlijn, Woensdag. Naar men verzekert zijn de alhier geakkrediteerde vertegenwoordigers van verscheidene regeringen voornemens, ophelderingen aan ons kabinet te vragen ten aanzien van door den regeringsraad *Mathis* in de kamer van afgevaardigden uitgesprokene rede op eergisteren, in welke rede bedoelde regeringsraad aangedrongen heeft op het sluiten eener Pruisisch-Engelsche alliantie tegenover de Fransch-Russische.

Berlijn, Woensdag. De prins-regent verlaat morgen deze stad, om over Kreuznach, Saarbrück naar Trier te reizen, ter bijwoning der plechtige opening van den Rijn-Saarbrück-Trier-spoorweg. Volgens de *Kreuzzeitung* heeft maarschalk *de MacMahon*, opperbevelhebber van het Fransche kamp bij Châlons, in last gekregen, den prins-regent bij diens aankomst op de Fransche grenzen in naam van den keizer der Franschen te begroeten. Ook heeft de Pruisische gezant te Parijs, graaf *Pourtales*, zich naar Saarbrück begeven, om daar bij den prins-regent zijne opwachting te maken.

Berlijn, Woensdag. De prins-regent heeft de zitting van den Landdag gesloten. In de rede, daarbij door hem uitgesproken, heeft hij omtrent de Bondsaken het volgende gezegd:

»De beginselen, welke mijne regering in hare betrekkingen tot den Duitschen Bond en in de door de Bondsvergadering te behandelen hoogst belangrijke zaken leiden, zijn u in den loop dezer zitting blootgelegd. Mijne regering zal ze ook voortaan volgen, en ik zal in de verdediging van de erkende regten van anderen de verdediging van eigen regten blijven zien. Moge ook verschil van meening over belangrijke zaken bestaan, in één gevoelen zijn alle Deutsche regeringen en alle Deutsche stammen met mij en het Pruisische volk een: in de onverbreekbare trouw jegens het gemeenschappelijk vaderland en in de levendige overtuiging, dat de onafhankelijkheid der natie en de onschendbaarheid van den vaderlandschen grond zaken van zooveel gewigt zijn, dat alle kwestien

van binnenlandsch belang er verre door op den achtergrond treden.

Wat de door de kamers gedane en niet gedane zaken betreft gaf de prins o. a. zijn leedwezen te kennen over de verwerping der voordragten betreffende het huwelijk, terwijl hij over de legerorganisatie-voordragt zeide:

»Tot mijn innig leedwezen is geen besluit in deze belangrijkste der u voorgedragde zaken genomen. De groote omvang dezer kwestie, de moeilijkheid om haar onbevengden te beoordeelen, heeft in de behandeling eene vertraging gebragt, die met het oog op den algemeenen toestand bedenkelijk zou kunnen worden, zoo gij, M. H. niet de middelen had verschaft om mijne regering in staat te stellen tot eene noodzakelijke uitbreiding van 's lands verdediging.»

Londen, Woensdag. De heer *Albert Smith*, bekend door de voorlezingen, die hij te Londen hield over land- en volkenkunde, opgehelderd door tentoonstellingen van voorwerpen door hem op zijne reize verzameld, is overleden.

Londen, Woensdag. Tusschen Frankrijk en verscheidene andere staten zullen weldra te Parijs onderhandelingen aangeknoopt worden tot het sluiten van een handelstraktaat.

Londen, Woensdag. In officiële kringen loopt het gerucht, dat de Engelschen Chusan hebben bemagtigd.

Parijs, Woensdag. De *Constitutionnel* bevat een artikel waarin het blad beweert, dat eene geheele verandering in de regering van Napels, welke overigens niet waarschijnlijk is, zonder gevaar zou zijn voor de rust van Europa. Die verandering zou niet alleen eene kwestie zijn welke Frankrijk, Engeland en Sardinië betreft, maar zij zou eene Europeesche kwestie worden, welke geregeld wordt door eene scheidsregtelijke uitspraak van de Europeesche mogendheden; dit moet derhalve de openbare meening gerust stellen tegen mogelijke noodlottige gebeurtenissen.

Londen, heden, Donderdag. *Reuters Office* berigt, dat tusschen Frankrijk en verscheidene staten weldra te Parijs kommercieele onderhandelingen zullen geopend worden.

Parijs, heden, Donderdag. De *Moniteur* bevat de wet betreffende de regten op de suiker en koffij.

De senaat heeft omtrent de petitiën tegen den invoer van vreemd ijzer en de uitvoering van het Engelsch-Fransch handelsverdrag, besloten tot de orde van den dag over te gaan.

— Z. M. heeft benoemd tot iker van het vaatwerk te Coevorden *H. Uges*, komm.-wijnroeijer aldaar: tot surnum. der registr. en dom., de heeren: *E. A. van Trijt* en *G. J. Verwey*, te Utrecht; *J. B. Vroom* en jhr. *C. A. von Geusau*, te Zwolle; *J. S. P. W. Eerens*, te 's Bosch; *H. W. J. Boom*, te Rotterdam; *J. S. Hussem*, te Assen; *J. de Graag*, te Harderwijk; — pens. verleend aan: *A. J. Metzler*, entrepreneur 1. kl. van de in- en uitg. regt. en akz. te Rotterdam, f 2156; *J. H. F. Joost*, visiteur te 's Bosch, f 707; *F. C. H. IJserman*, visiteur te Amsterdam, f 1515; *C. Mooyman*, kamerbew. en kontrol. der boden bij het depart. van financ., f 666; *R. J. Gonggrijp*, komm. 2. kl. bij 's rijks bel. te Culemborg, f 427; *J. L. Overman*, komm. 1. kl. te Arnhem, f 455; *P. C. Koppel*, bode bij de alg. rekenkamer, f 466; *W. Stryker*, wed. van *C. van Oort*, in leven ontv. te Beerta, f 417; *O. P. Engels*, wed. van *C. J. ten Hagen*, in leven komm. te paard 1. kl., f 462; *W. H. de Savornin Lohman*, minderjarige zoon van wijlen jhr. mr. *W. H. de Savornin Lohman* en van *F. J. H. de Runitz*, in leven ontv. te Groningen, f 1106; — benoemd bij de geneesk. dienst der landmagt, tot offic. van gez. 1. kl. de offic. van gez. 2. kl., *J. H. A. Lourens*, *H. G. F. Peltzer* en *H. C. Hallegraef*; bij het 2. reg. vest.-artill., tot kapt. 3. kl. den 1. luit. *M. L. V. de Girard de Miele* van Coehoorn, van het reg. veld-artillerie.

— Te Arnhem is tot kandidaat bij de Junijverkiezingen gesteld jhr. mr. *v. Tets v. Goudriaan*, oud-minister.

De heer *Thorbecke* wordt te Rotterdam verwacht, om er de kandidatuur van den heer *Olivier* te bespreken, die in der tijd vrij wat bestrijding vond.

Wij hebben in der tijd de kandidatuur voor het lidmaatschap der Tweede Kamer van mr. *Groen v.*

Prinsterer te Amersfoort bestreden. De heer *Groen* schrijft thans zelf, dat hij geen lid der Kamer wenschte te worden. Wij verheugen er ons in, dat de meerderheid der Amersfoortsche kiezers in onzen geest heeft gestemd, en daardoor eene vergeefsche stemming heeft voorkomen. De heer *Groen* heeft aan een kiezer te Zwolle, waar men in Juni zijne kandidatuur wilde stellen, 't volgende geschreven:

„Het berigt in de *Amst. Ct.*, dat, voor de aanstaande verkiezing te Zwolle, ook aan mij gedacht wordt, noodzaakt mij te herhalen, wat ik sedert mijn genomen ontslag, telkens wanneer het mij gevraagd werd, verklaard heb, dat er bij mij tegen wederaanvaarding van het lidmaatschap der Staten-Generaal, vooralsnog althans, onoverkomelijk bezwaar is. Niet alsof ik ongevoelig ware voor de welwillendheid die mij betoond wordt, noch ook, omdat ik de deugdelijkheid en kracht onzer beginselen vergeet, of, in dit opzigt, aan de toekomst van het vaderland vertwijfel, of den ijver en de pligbetrachting mijner in het strijdperk nog werkzame vrienden niet naar eisch en dankbaar waardeer; maar omdat, naar mij voorkomt, de omstandigheden sedert 1857 niet zijn veranderd, en ik, thans evenzeer als toen, van de onmogelijkheid overtuigd ben om de hoogste volksbelangen, waarover mij het stilzwijgen naauwelijks geoorloofd zijn zou, met eenige vrucht in de Tweede Kamer ter sprake te brengen.”

*— De prov. Staten van Drenthe zijn Maandag buitengewoon bijeen geweest. Verscheiden leden hebben geklaagd over de krenking der regten en belangen van Drenthe bij de nieuwe spoorwegvoordragten. Er is een adres aan de Tweede Kamer vastgesteld, en eene kommissie van drie leden benoemd, (de heeren *Oosting*, *Belinck* en *Sluis*), die de belangen der provincie bij de ministers zullen gaan voorstaan. Een adres aan den koning, in dezelfde vergadering aangenomen, zal door de bovengenoemde kommissie aan Z. M. worden aangeboden.

De Staten van Drenthe zeggen in het adres aan de Kamer o. a.

„De Staten schromen niet, het uit te spreken: dat is schromelijk *onregt*. Zij verbergen kwalijk hunne verontwaardiging, als zij zien, dat 's lands regering, die de zorg voor 't geheele land ten pligt is, zich niet ontziet uit aller beurs het geld te nemen om alle deelen te verrijken, ten koste van een enkel gewest.

„De Staten van Drenthe waanden den tijd voorbij, dat Drenthe als landschap werd geëxploiteerd ten behoeve der provincien, die, met het regt van den sterksten, Drenthe uitsloten van gelijk regt in den federalen staat.”

In het adres aan den Koning heet het:

„De Staten vragen van uwe Majesteit de krenking der belangen van niemand, om hunnen wille. Zij gunnen aan de zustergewesten gaarne een rijk aandeel in het spoorweg-goed. Zij vragen voor zich slechts eene lijn, die Drenthe in de lengte doorsnijdt, eene lijn, waarvan de kosten in vergelijking van die elders zullen worden aangewend, gering zijn, zóó gering, dat ze nog geen twintigste deel bedragen van de som die voor de elf gewesten zal worden besteed naar 't regeringsontwerp.”

Drenthe treedt dus krachtig op. Wij vermeen, dat ook ons gewest gewichtige redenen van klagen heeft, en wij verheugen er ons in, dat een aantal kiezers den eersten stoot zal geven, tot het doen van stappen, om de belangen van stad en gewest in deze aangelegenheid naar waarde te behartigen. Wij twijfelen niet aan de beslissing van onzen gemeenteraad, die eensdeels op nieuw zal toonen, hoezeer hij toeziet op alles, wat de welvaart en bloei van Utrecht betreft, anderdeels de vertoogen onzer beide vertegenwoordigers in de Tweede Kamer door een officieel onderzoek van deskundigen zal gaan steunen, nadat deze de belangen van Utrecht bij de behandeling der vorige spoorwegontwerpen zoo krachtig naar te vergeefsche voorstonden.

Telkens, wanneer wij elders de belangstelling in de spoorwegzaak zien, is het ons een genot er op te kunnen wijzen, dat Utrecht niet stil zit, maar opgewektheid en geestkracht bezit, om voor eigen regten en belangen op te treden.

— De heeren *Brouwer Ancher*, *Borski*, v. d. *Vliet*, *Cruys* en v. *Loon*, kommissarissen der Holl. spoorwegmaatschappij, hebben zich bij adres tot de Tweede Kamer gewend, om op te komen, tegen de bewering van het lid der kamer uit Gouda, die gezegd heeft, dat er in de zaak der concessie van den weg van Scheveningen op Woerden, „naar zijne overtuiging heeft plaats gehad, 't geen men in het gemeene leven zou noemen *knoeijerij*,” en dat er, bij een *enquête* „dingen zouden aan den dag komen, die het licht niet zouden mogen zien.” Later is er tot toelichting bijgevoegd, dat er gewerkt is „buiten den minister van binnenlandsche zaken om.”

Kommissarissen van de Holl. sp.-maatsch. geven te kennen, dat zij, daar zij persoonlijk de onderhandelingen met den minister van binnenland hebben gevoerd, door dergelijke aantijgingen, in hunne oogen zijn aangerand, en zij wenden zich mitsdien met het eerbiedig, maar dringend verzoek aan de Tweede Kamer: „dat een *enquête* moge worden ingesteld, om de waarheid of onwaarheid van de

aantijgingen van den afgevaardigde uit Gouda te onderzoeken, en dat daarbij alle handelingen betrekkelijk het verkrijgen van de voornoemde concessie naauwkeurig en volledig zullen worden onderzocht.”

— In het begin der volgende maand zal, naar men verneemt, Zr. Ms. transportschip *Heldin*, onlangs uit W. Indië te Nieuwe Diep binnengevallen, naar Lissabon vertrekken, ten einde viktualie en ammunitie naar het eskader over te voeren. Met dien bodem zullen enkele officieren vertrekken, ter aflossing van anderen, aan boord van de fregatten *Evertsen* en *Wassenaer*.

Op de *Heldin* zijn de luit. 1. kl. *Kip*, en off. v. adm. *Thierens* nonactief geworden, terwijl de luit. 2. kl. jhr. de *Brauw* op het wachtschip te Amsterdam werd overgeplaatst. Op de *Heldin* komt de off. v. adm. v. *Nays*, in wiens plaats op de *Arend* te Rotterdam komt off. v. adm. *Ruighart*.

Er is thans bij de marine weder sterk gebrek aan volk. Voor het stoomfregat *Zeeland* is het van alle zijden bijeengebragt, waardoor de wachtschepen bijna niet toereikend voorzien zijn, om behoorlijk schoonschip te kunnen maken. Men wil dat het gebrek aan volk ook de reden is dat het stoomschip *Bromo* dit jaar niet in dienst kan komen.

*— Behalve 't geen wij gister reeds meldten, omtrent de kampering onzer troepen bij Milligen, Zeist en Waalsdorp, berigt men, dat de troepen te Milligen, onder bevel van luit.-gen. *Duycker*, zullen verdeeld worden in twee brigades, waarvan de eerste zal gekommandeerd worden door den generaal-majoor baron van der *Duyn van Maasdam* en de tweede brigade door den gen.-maj. *Scharten*, respectvelijk bevelhebbers der 1. en 5. militaire afdeling. Verder zullen aan gemeld kamp deel nemen de volgende hoofd-officieren, als: de kolonel van *Hoeij Schilthouwer*, kommanderende het reg. grenadiers en jagers; de kolonel *Engelbregt* kommanderende het 7. reg. infanterie; de kolonel *Tegelberg*, komm. het 5. reg. inf.; de luit.-kol. van *Enden*, komm. het 1. reg. inf.; de kolonel *Sturler de Friesenberg*, komm. het 5. reg. dragonders; de luit.-kol. baron van *Ittersum* van het 1. en de maj. *Maussen* van het 5. reg. dragonders, en de maj. *Werner*, van het reg. veld-art.; zijnde door Z. M. de betrekking van chef van den staf in gemelde legerplaats opgedragen aan den kolonel van *Molz*, van den generalen staf.

Te Zeist zullen de tiraljeur-kompagnien vereenigd zijn onder bevel van majoor *Canselaar*, later het bat. mineurs onder zijn kommandant.

Te Waalsdorp zal majoor *Spoelstra* de artillerie kommanderen.

— De 1. luit. kwartierm. v. *Engelen* is van het 1. reg. drag. naar het 4. reg. inf. overgeplaatst.

*— Gister is hier tot dokter in de regten bevorderd de heer S. T. A. v. d. *Heijden*, van Ravestein, met theses.

— De telegrafische gemeenschap tusschen Hellevoetsluis, Dirksland en Brouwershaven is eergister hersteld.

— Te 's Hage is tot lid van den gemeenteraad benoemd dr. A. *Vrolik*, die 440 stemmen bekwaam, terwijl de heer *Were* er 255 op zich vereenigde.

— In de gister te Amsterdam gehouden raadsvergadering, is met 30 tegen 3 stemmen een der hoofdbeginselen — instelling van een raad van administratie, belast met het bestuur over de openbare lagere scholen — verworpen, die ten grondslag liggen aan de ontwerpverordening tot regeling van het openbaar lager onderwijs in die gemeente. — Met 21 tegen 11 stemmen is verworpen een voorstel van den heer *Fabius*, om dat bestuur op te dragen aan de plaatselijke schoolkommissie. — Met 19 tegen 12 stemmen heeft de raad besloten, desniettemin de behandeling der verordening, namelijk der overige artikelen, betrekking hebbende op het getal leerlingen en de bezoldiging van de onderwijzers, voort te zetten.

— De Amsterdamsche duinwater-maatschappij heeft het dividend op 5 pCt. voor de nieuwe aandelen en op 1½ pCt. over het oorspronkelijk kapitaal gesteld. Er zal eene tweede leening van f 240,000 worden gesloten, zonder de regten van de eerste leening ad f 560,000, — te verkorten.

— Gister werd te 's Hage plegtig ter aarde besteld prinses van *Hohenlohe*.

— De persoon J. J. S., beschuldigd van kindermoord voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd, is door het provinciaal geregtshof van Friesland, eergister vrijgesproken en onmiddellijk ontslagen.

— Door het ontstaan van brand is eene schuur van de scheeptimmerwerf van den heer v. *Reize*, onder *Harlingen*, is die schuur met 4 woningen geheel en een vaartuig gedeeltelijk in de asch gelegd.

*— Er is dezer dagen gewaagd van het gebruik maken van verwarmde lucht voor de beweegkracht der stoombootmachines in Frankrijk. Keizer *Napoleon* wilde die goedkoopere kracht trachten aan te wenden, en had het nemen van proeven bevolen, die reeds dadelijk goeden uitslag gaven. Men heeft berekend hoeveel voordeel daardoor voor de Fransche stoomflotijle zou ontstaan, en daarbij

met eenigen trots gewezen op *Napoleon*, die wellicht die door verbetering een groote besparing zou aanbrengen. Men weet echter, dat dit denkbeeld verre van nieuw is. Integendeel was men reeds lang op het denkbeeld gekomen de intrekking der lucht door haar te verwarmen als beweegkracht aan te wenden. Na vele vruchteloze pogingen gelukte het eindelijk den Deenschen kapitein *Ericsson* in N. Amerika een groot vaartuig in beweging te brengen door middel van verwarmde lucht. De voordeelen aan deze beweegkracht verbonden waren een aanzienlijk minder verbruik van brandstoffen, en het wegnemen van het gevaar van springen der stoomketels. Dit werktuig noemde hij *Caloric Engine* (warne lucht werktuig); het had slechts een groot gebrek, namelijk de groote afmetingen der onderste of werkeylinders; in Frankrijk nam men de zaak spoedig ter harte en een werktuigkundige te Marseille, de heer *Gras* en de heer *Reech* te Lorient verbeterden het werktuig aanmerkelijk. Sinds dien tijd vernam men in Europa weinig meer van deze werkelijk goede uitvinding, tot eensklaps *Napoleon* thans met hetzelfde voor den dag komt. Welke is nu de nieuwe verbetering, die men aanbrengt? — In Amerika heeft de zaak intusschen dadelijk meer opgang gemaakt, en in New-York zijn thans omstreeks 500 diez warmlucht werktuigen aan den gang.

— Op nieuw wordt er voorzigtigheid aanbevolen bij het gebruik van behangspapier, tapijtwerk, likuieren, bonbons, kartonages, kinderspeelgoed, inzonderheid poppen en poppenkleeders, die met giftige groene kleuren geverwd zijn. Tevens is gewaarschuwd tegen het gebruik van zoogenaamd vliegenpapier, vermits die zelfstandigheid, met een oplossing van vliegensteen (*arsenicum nigrum*, *arsenitum cobalt*) doortrokken zijnde, volgens verklaring der plaatselijke kommissie van geneeskundig toezicht, hoogstgevaarlijke, zelfs doodelijke toevallen kan veroorzaken.

— Alhoewel de nieuwe karthistische opstand in Spanje zoo zonder slag of stoot is onderdrukt, is het toch niet zonder belang met een paar woorden aan den pretendent op de Spaansche troon te herinneren. De graaf de *Montemolin*, oudste zoon van Don *Carlos*, *Maria Isidore de Bourbon*, en van *Maria Francisca d'Assise*, jongste dochter van koning *Johan IV*, Koning van Portugal, is geboren in 1818.

Gedurende de hevige staatkundige beroeringen, die in het begin dezer eeuw plaats hadden, trachte Don *Carlos* te vergeefs eene rol te spelen. Als broeder van *Ferdinand VII*, deelde hij met dezen vorst de gevangenschap in Valençay en kwam in 1814 in Spanje terug, waar hij de eierzuchtigste verwachtingen kon koesteren, daar de koning bij zijne eerste drie vrouwen geene kinderen had.

Het vierde huwelijk van *Ferdinand* met *Maria Christina* en de geboorte van *Isabella* verijdelden al zijne hoop.

Men weet, welke pogingen hij in het werk stelde, om de Salische wet weder te doen invoeren, zijne protesten, en de langdurige oorlog, dien hij tegen de geregtigde magt voerde.

In 1844 deed Don *Carlos* afstand van zijne aanspraak op den Spaanschen troon, ten gunste van den Graaf *Montemolin*, die dadelijk begon te handelen, en er in slaagde eenige gedeelten van Catalonie en Arragonie op te ruilen, maar zonder gelukkig gevolg.

In 1848 viel een tweede poging even ongelukkig voor hem en zijne partij uit.

Ook de derde, die in 1849 plaats had, mislukte reeds in het begin.

Na achtereenvolgens te Napels en in Engeland gewoond te hebben, beproefde hij de vierde omwenteling, die geen anderen uitslag had, dan den tragischen dood van Generaal *Ortega*, dien hij gekozen had, om hem in zijne ondernemingen behulpzaam te zijn.

BROUWERSHAVEN, den 22. Mei. Binnengekomen: *Constance*, kapt. *Kimmerer*, van Rotterdam naar Batavia; en uitgezeld: J. C. *Schotel*, kapt. van *Beest Holle*, naar Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 25 Mei, 2,25 El. — *AP*, 9,20. *Gev.* 5 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 25. Mei 10 voet 8 duim; 10 voet Rijnl.

MADRID, 18 Mei.

De troonrede, waarover de ministerraad nu discussieert, zal zich hoofdzakelijk met de binnenl. staatkunde bezig houden, en waarschijnlijk tot belangrijke debatten aanleiding geven. De heer *Orozaga* moet voornemens zijn, bij de behandeling van het adres van antwoord het ministerie aan te vallen over den vrede en de amnestie.

Wat de buitenl. politiek betreft, zal de troonrede gewagen van het protest tegen de aanhechting der Romagna en van Parma aan Piëmont, en zal ook den koning van Napels een bewijs van sympathie geven worden.

O'Donnell heeft bevel gegeven, den karthistischen generaal *Elio*, die het met zijne eer en waardigheid strijdig acht der Koningin trouw te zweren, onmiddellijk in vrijheid te stellen, aan hem overlatende zich naar verkiezing in of buiten Spanje te vestigen.

Uit Marokko verneemt men, dat, daar de Kabylen uit de omstreken van Melilla, ondanks den vred

hunne aanvallen tegen die vesting bleven voortzetten, de Keizer troepen uitgezonden heeft, om hen te straffen.

Uit Lissabon meldt men, dat de regering besloten heeft eene sterke expeditie naar Loanda te zenden, ten einde de opgestane negers tot onderwerping te brengen.

Het Port. ministerie blijft zijne jacht op valsche munters voortzetten. Tegen graaf *Buthaa*, een zeer rijk en aanzienlijk grondbezitter, is, wegens verdenking van medeplichtigheid, bevel tot in hechtenis neming verleend. Zijne schuilplaats is echter nog niet ontdekt.

Krachtens besluit van de Port. Kamer der Pairs, zal een harer leden, de heer *Silva Ferrao*, vervolgd worden wegens misbruik van zijne positie als pair en regter in het hoog gerechtshof om invloed op eene regterlijke beslissing uit te oefenen.

Daar een der Lissabonsche bladen berigt had, dat eene vergadering zou worden gehouden ter behandeling der vraag of eene vereeniging van Spanje en Portugal wenschelijk is, heeft dit in de Port. kamers tot eene interpellatie aanleiding gegeven. De regering heeft daarop verklaard, maatregelen genomen te hebben om die bijeenkomst te beletten, aangezien het onderwerp tot die behoorde, wier behandeling de grondwet niet toelaat.

TURIJN, 20 Mei.

Men twijfelt niet meer aan de tegenwoordigheid van *Garibaldi* op Sicilië, waar de Insurgenten zich op de best mogelijke wijze organiseren. *Garibaldi's* hoofdheden zijn *La Masa*, die bij den opstand te Palermo van 12 Jan. 1848 zich een naam maakte, even als bij de verdediging van Messina; ook schreef hij sinds dien tijd veel; *Carini*, Siciliaan, die bij den opstand van Sicilië in 1848 een regiment ruitertij oprigtte, en in zijne ballingschap voortdurend schreef; *Stocco*, uit Kalabrie, die aldaar in 1848 dapper tegen de kon. troepen streed; *Cairolì*, nog jong, maar die van Pavia dadelijk zich bij *Garibaldi* kwam aansluiten, 50,000 fr. van zijne moeder als offer voor 't vaderland medebrengende; *Nino Bixio*, een Genuëes, die in 1849 te Rome gewond werd, in 1859 onder *Garibaldi* streed, en een goed zeevaarder is; *Orsini*, die te Palermo in 1848 den opstand medemaakte, in 1849 tegen *Filangieri* vocht en daarna kolonel werd in Turksche dienst; bij den loop der zaken op Sicilië kwam hij zich dadelijk aan *Garibaldi* aansluiten; *Anfossi*, als een uitnemend officier bij 't geheele Sardin. leger bekend.

Monreale, dat nu in de magt van *Garibaldi's* troepen moet zijn, is heerlijk gelegen op den berg Capulo, ongeveer 5 Ned. mijlen van Palermo. Met de twee groote vlekken Rocca en San Martino heeft het 15,000 inwoners. Hoewel het geene verdedigingswerken heeft, kan het toch als een belangrijk punt voor de opstandelingen beschouwd worden, daar zij zich er kunnen verschansen om een offensieve houding tegen Palermo voor te bereiden.

Men verneemt, dat den 19. uit zee nog de Napolitaansche vlag in Trapani gezien is, waaruit zou volgen; dat de opstandelingen, naar Palermo trekkende, die stad ongemoeid gelaten hebben, teregt meenende, dat, als zij Palermo eens hadden, de andere steden wel zouden volgen. Den 20 heeft *Lanza* versterking naar Trapani gezonden. De opstandelingen bevinden zich op de Grieksche Vlake nabij Palermo.

Bij de Drie Fonteynen, een weinig bekend punt der Siciliaansche kust, moeten weder vrijwilligers geland zijn, men zegt, onder kolonel *Turr*, en dat wel onder het oog van een Napol. kruiser, dien zij, om het vervolgen te beletten, de raderen aan stukken hadden geschoten.

La Masa heeft eene proklamatie tot de Sicilianen gerigt, waarin hij herinnert aan de woorden van *Napoleon III*: »Weest heden soldaten, om morgen burgers eener groote natie te zijn,» en aan *Karel Albert's Italia farà da se*.

De administrateur van de stoombootmaatschappij *Rubattino*, de heer *Faucher*, heeft aan de *Perseveranza* een brief medegedeeld, waaruit blijkt, dat de maatschappij de zekerheid heeft, dat zij zal worden schadeloos gesteld voor het verlies der beide stoomboten, waarmede de *Garibaldische* expeditie naar Sicilië is vertrokken. Hij verklaart, mitsdien, dat hij geen protest bij de regering heeft ingediend.

De verantwoordelijke uitgever van het te Genua verschijnend blad *Cattolico* is, ingevolge eener aanklagt van den minister van marine, tot zes maanden gevangenisstraf en 500 frs. boete veroordeeld, omdat dit blad in zijn nummer van den 5 dezer had gemeld, dat zich aan boord van het rijks stoomschip *Governolo* 20,000 frs. bevonden voor het nationale komitee op Sicilië.

Om generaal *de Lamoricière* te troosten over de moeilijkheden, die hij ondervindt, zegt men, dat de Paus hem tot konstabel en romeinsch prins wil verheffen.

WIENEN 21 Mei.

Uit goed onderriete bron verneemt men, dat invloedrijke stemmen met nadruk volhouden, dat het voor Oostenrijk het verstandigste ware, in de nu ontstane konflikten dezelfde houding aan te nemen als Pruisen gedurende den Oosterschen oorlog.

Men moest dus het standpunt eener onvoorwaardelijke onzijdigheid innemen, die, naar men hoopt,

te minder zou kunnen beletten, dat men bij een vredeskongres een beslissend woord meesprak, daar Pruisen dit in 1856 te Parijs ook heeft gedaan.

De *Allg. Zt.* schrijft, dat graaf *Szechenyi* en graaf *Zichy* in plaats van de heeren *Somsich* en *Kötvös* tot leden van den rijksraad zijn benoemd.

Het gerucht, dat de beide aartshertogen *Wilhelm* en *Leopold* tot leden *ad vitam* van den rijksraad benoemd zijn, eischt nadere bevestiging.

— 25 Mei. Met. 5 pCt. 68.80; Nat. 79.50; Bank 856.—; Noord-Baanakt. 191.—; Credit Aust 194.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 262.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 15.50; G. —.—.

BERLIJN, 22 Mei.

Naar men verneemt, duren in Sleswijk de geweldenarijen voort. De afgevaardigde *Rumohr* is, wegens onderteekening van het bekende adres, tot drie maanden strenge vestingstraf veroordeeld. Een aantal boeren is wegens verspreiding van het adres tot 50 à 40 dagen gevangenschap veroordeeld.

Volgens geruchten te Hamburg, zou men te Kopenhagen zwanger gaan van het plan eener annexie — immers wij leven in een tijd van annexen — naar de zijde der Elbe. Men houdt zich namelijk in Denemarkens hoofdstad overtuigd, dat het niet lang zal duren, of er zal eene ontbinding van den Duitschen Bond plaats hebben, in welk geval Denemarken zich van Hamburg en Cuxhaven zou willen meester maken(!)

Te Breslau worden tegenwoordig parapluies verhuurd. Bij regenachtig weder vindt men nl. in alle deelen der stad en 's avonds ook bij den schouwburg lieden met parapluies, die zij, al naar den afstand dien men er mee doorloopen moet, voor 1½ tot 2 Sgr. verhuren. Voor een geheel uur kost de parapluie 4 Sgr. De verhuurder volgt den huurder, en verlangt deze dit niet, dan geeft hij 1 thlr. in pand.

LONDEN, 22 Mei.

De *Times* schrijft over *Garibaldi*:

»Blijken de jongste berigten waar te zijn, dan is Sicilië voor het huis van Bourbon verloren. Zijn streven is duidelijk zich van den meest verwijderde, der beide groote militaire posten van het eiland meester te maken. Hij zal nu in het bezit zijn van Palermo of van een deel der stad. Heeft de koning Palermo verloren, dan zal Messina wel volgen en de tegenwoordige koning van Napels heeft slechts weinig uitzigt op eene herovering dier plaatsen. De indruk door die gebeurtenissen hier te lande te weeg gebragt, is die van vreugde. Terwijl de tijdingen van mond tot mond gaan, is de blijdschap, zelfs in de meest konservatieve gezelschappen, op ieders gelaat te lezen. Niemand neemt de moeite te wachten en te vragen waartoe zulk eene overwinning leiden kan. Men juicht veeleer om het bloote feit, dat eene verfoeienswaardige tirannie tot stof verbrokkeld wordt. Het is zeer wel mogelijk, dat de Fransche adelaar weldra in de streek zal neêrdalen, en dat uit het groote voordeel voor de belangen der menscheid nieuwe moeilijkheden en kombinatiën zullen volgen. Misschien zelfs brengt *Garibaldi* de elementen in beweging van dien grooten Europeeschen oorlog, die lord *Granville* ons gister avond aan den verre horizon toonde; maar zoolang hij tegen eene dwingelandij als de Napolitaansche strijdt, kunnen wij hem onze sympathie niet onthouden, en moeten wij ons over zijn zege verheugen.»

Bij de behandeling der papierbelastingkwestie in het Hoogerhuis heeft lord *Granville* op het drukkende dier belasting ten nadeele van onderwijs en ontwikkeling der uitvindingen gewezen. Hij meende, dat het Hoogerhuis, door die belasting te behouden, zeer in de gunst des volks zou dalen.

De juist heden 89jarige grijsaard, lord *Lyndhurst*, beweerde met veel vuur, dat het Hoogerhuis alle zins regt had tot de verwerping eener finantie wet, al was zij door het Lagerhuis goedgekeurd.

Lord *Monteagle* deed daarop zijn voorstel tot verdaging. Hij achtte de afschaffing dier jaarlijks 1,400,000 p. st. opbrengende belasting in de tegenwoordige omstandigheden onstaatkundig. De regering zou waarschijnlijk in het volgend jaar goede uitgaven ten behoeve der nationale veiligheid moeten doen, terwijl er toch in hetzelfde jaar een te kort van ruim 11,000,000 p. st. zou zijn. Lord *Derby* zeide hierop, dat hij tegen de wet was, niet om de regering te bemoeielijken, maar met het oog en op den toestand der schatkist en op de staatkundige omstandigheden, en daarenboven op de toezegging, dat de inkomsten-belasting met het einde des jaars zal ophouden.

In het Lagerhuis heeft lord *Russell* in zake de bescherming, die in de Siciliaansche wateren door verschillenden zouden kunnen worden ingeroepen, verklaard, dat H. M. schepen gemagtigd zullen worden de bescherming der Britsche vlag te verleenen aan alle staatkundige uitgewekenen, tot welk land of tot welke partij dezen behooren, maar dat die bescherming geweigerd zal worden aan de personen, die zich door de vlugt trachten te onttrekken aan de justitie, in eene krimmele zaak, of na eene veroordeeling.

Op het eiland Wight, in het fort Sandown, heeft een sergeant in een aanval van razernij zijne vrouw en zes kinderen met een scheermes vermoord, en daarop getracht zich zelven het leven te benemen.

hetgeen hem evenwel niet gelukt is. Later bleek het, dat hij ook het voornemen had gehad het fort in de lucht te laten springen.

Men zegt, dat een zeker insect zoodanig de eikenboomen heeft aangetast, dat deze allen dreigen te vergaan, indien de regering niet spoedig maatregelen neemt. In Amerika schijnt er echter geene hulp voor geweest te zijn.

— 25 Mei. Ec. 95½; Peru 4½ pCt. —, 5 pCt. —; Venez. 2½ pCt. —; 1 pCt. 14; Port. 5 pCt. 44½; Sp. 5 pCt. 48. 1¾ pCt. 7¼; Russ. 4½ pCt. 96½; 5 pCt. 107½; Sard. —.

PARIS, 22 Mei.

Ten bewijze der goede betrekkingen nu tusschen onze regering en de Russische heerschende, voert men o. a. aan, dat de dagbladen zijn uitgenoodigd geene uittreksels te leveren van *Dolgoroukoff's* werk *la Vérité sur la Russie*, waarin Ruslands tegenwoordige toestand in een allerongunstigst licht wordt gesteld.

Tusschen onze regering en de Sardinische zijn eenige moeilijkheden gerezen, daar het Sard. kabinet beschuldigd wordt, den tijd, die nog tusschen de definitieve aanhechting verlopen moet, zich ten nutte te maken, om zooveel mogelijk domeinen te verkoopen.

Het *Journal des Débats* behelst een belangrijk artikel over de twee wachtwoorden van onzen tijd, welke de gemoederen voortdurend verontrusten, namelijk de leer der nationaliteit en der natuurlijke grenzen, beide, volgens dat blad, niet vol te houden stellingen, waarover men zich veel ongeruster maakt dan noodig is. Wel erkent de schrijver, dat vele rijken zich illusien maken, en dat sommige kleinere staten in gedachte ingelijkt zijn, doch tot de verwezenlijking kan het niet komen door de tegenstrijdige belangen der verschillende mogendheden, en dit verschil van belangen zal blijven bestaan evenzeer als de verschillende rijken zullen blijven.

De heer *Cobden* is op dit oogenblik te Parijs. Hij zou, naar men verzekert, wanhopen om thans het handelsverdrag in alle opzichten te kunnen ten uitvoer leggen. Er is, zeide hij, te veel kwade wil aan beide zijden, en het geloof aan een oorlog met Frankrijk heeft zich in Engeland zoo gevestigd, dat men aldaar dien liever thans wenscht te voeren dan later.

Ondanks al hetgeen over het dwarsboomen van generaal *de Lamoricière's* plannen gemeld wordt, waar hij op administratief terrein wil treden, is zijn invloed te Rome zeer groot. Men heeft slechts maatregelen genomen, om te beletten, dat hij met *Antonelli* in botsing kome; maar hij wordt steeds krachtig ondersteund door de financieele Konsulta. Onlangs heeft hij verlangd, dat het aantal ambtenaren wierd verminderd, terwijl hij het traktement van de overblijvenden heeft verhoogd; overal heeft hij de degelijkste organisatie ingevoerd. Van zijne jongste inspectie wordt de volgende anekdote verhaald: Op de garnizoenstaten had hij gezien, dat in een stadje nabij Perugia een garnizoen van 50 man lag, benevens 10 karabiniërs ter bescherming der postwagens. Hij deed het plaatsje aan, en vond er wel 10 karabiniërs, maar niet de 50 man, die reeds voor twee jaren naar hun korps waren teruggekeerd; desniettemin was sedert steeds voor die fiktieve bezetting betaald.

ADVERTENTIEN

*** Bevallen van een' ZOON, J. M. DE RIDDER, geb. KEMINK.

Utrecht, 25 Mei 1860.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed op den Huize *Vredeoord*, de WelEdel Geboren Heer I. A. A. RAM, oud Secretaris der stad Utrecht, geliefde echtgenoot van P. M. DUIM,

20 Mei 1860.

Eenige kennisgeving.

*** Den 20. Mei 1860 is overleden te Veytaux in Zwitserland, Jonkvrouwe HENRIETTE MARIE HINLOPEN, in den ouderdom van bijna twintig jaren.

PARK TIVOLI.

Op WOENSDAG 30 Mei 1860.
BUITENGEWOON GROOTE SOIRÉE,
aangeboden aan H.H. Leden van het Utrechtsche Studenten-korps, ter gelegenheid van de hereeniging, bestaande in een

GROOT CONCERT VAN TWEE ORKESTEN, GROOT PRACHTIG VUURWERK EN VAUXHAL.

Het strekt den ondergeteekende tot genoegen, zijne geachte Stadgenoten te mogen berigten, dat H.H. leden van het Utrechtsche Studenten-korps hem de eer wel hebben willen aandoen, om deze buitengewone Soirée van hem aan te nemen. Hij

Spelersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.